

nieuws uit de regio

Verkeersslachtoffers van fauna Alblasserwaard

In de periode 1976-1981 telde W. Jongejan dagelijks nauwgezet alle verkeersslachtoffers, die hij aantrof op een drietal wegen in het oostelijk deel van de Alblasserwaard. Op in totaal 7 bladzijden tekst en 37 bladzijden met 3 tabellen en 18 bijlagen hebben Dick Jonkers en W. Jongejan de verkregen gegevens in een gestencild verslag vastgelegd. In totaal werden 64 verschillende vogelsoorten doodgevonden. Het grootste deel hiervan behoort tot de broedvogels uit de omgeving van de trajecten. De routes kunnen worden beschouwd als teltrajecten, die door open landschap lopen. Gedurende deze zesjarige telling tijdens de werkdagen varieerde het aantal slachtoffers tussen de vijf en dertien per kilometer/jaar. Voor de zoogdieren schommelde dit tussen de twee en vijf. Het talrijkst gevonden vogelsoorten zijn Wilde Eend, Meerkoet, Waterhoen, Huismus en Spreeuw.

D.A. Jonkers & W. Jongejan (z.): Faunasterfte door het verkeer in het oostelijk deel van de Alblasserwaard. Gestencild, 44 bladzijden, 1 overzichtskaartje. Nadere inlichtingen bij W. Jongejan, Prinses Margrietstraat 38, 4231 AV Meerkerk, 01837-1546.

Vogelonderzoek in Noordwest-Overijssel

In een deel van het streekplangebied Noordwest-Overijssel bleek nog weinig ecologisch onderzoek te zijn verricht, dat bruikbaar is bij de herziening van het streekplan. Dit geldt ook voor ornithologisch onderzoek. In tegenstelling tot de meren en de moerasvegetaties, zijn de graslandpolders in dit gebied niet in eigendom/beheer bij natuurbeschermingsinstanties en hebben op de streekplankaart de aanduiding 'landbouwgebied' of 'landschappelijk waardevol landbouwgebied'. De aanwezige veldkennis wees er op, dat de graslandpolders ornithologisch van groot belang zijn als broedgebied voor steltlopers en eenden en als pleisterplaats voor doortrekkende en/of overwinterende ganzen, zwanen en steltlopers.

In een rapport wordt de functie van de graslandpolders als broedgebied voor steltlopers en zwemenden en als pleisterplaats, primair ten behoeve van de zonering van het landelijk gebied bij de herziening van het Streekplan Noordwest-Overijssel onder de loupe genomen. Uit een onderzoek is gebleken, dat de betere weidevogelterreinen van Overijssel binnen het streekplangebied Noordwest-Overijssel liggen. Door ontwikkelingen in de landbouw, met name ontwatering en intensivering, verslechteren de leefomstandigheden voor weidevogels voortdurend. Delen van het bijna 12.000 ha grote onderzoekgebied bleken door hoge broeddichtheden voor Zomertaling, Slobeend en Grutto van nationale bete-

kenis. De zogenaamde milieukritische steltlopers Watersnip en Kempshaan bleken vrijwel te zijn verdwenen. Als foerageergebied bleek het onderzoekgebied van grote waarde te zijn voor een aantal bijzondere vogelsoorten, die broeden in de aangrenzende moerasgebieden, zoals Purperreiger, Bruine Kiekendief, Wulp, Zwarte Stern, Ransuil en Roek. Bij het herzien van het streekplan verdient het daarom aanbeveling bepaalde maatregelen te nemen om de weidevogelgebieden te behouden. Hiervoor worden aanbevelingen gegeven. Het onderzoekgebied is internationaal belangrijk als pleisterplaats voor minimaal 10.000 ganzen en 20.000 steltlopers, terwijl het gebied van internationale betekenis is voor elf vermelde vogelsoorten. Om deze functie van het gebied te behouden worden enkele maatregelen aanbevolen.

G.J. Gerritsen: Noord-West Overijssel, onderzoek naar broedvogels, doortrekkers en wintergasten in de polders. Gestencild, 64 bladzijden, 27 tabellen, 12 afbeeldingen (kaarten). Onderzoeksrapport van de Provinciale Planologische Dienst van Overijssel, Zwolle (1981).

Ornithologische ontwikkelingen in Twente

In het kader van de herziening van het Streekplan Twente werd in de periode 1972 tot en met 1979 ornithologisch onderzoek verricht. Het ornithologisch onderzoek dat werd uitgevoerd door particulieren, door een tijdelijke medewerker en door twee stagiaires bij de Provinciale Planologische Dienst van Overijssel wordt in een gestencild rapport beschreven. Bij de samenstelling van dit rapport werd ook gebruik gemaakt van niet ten behoeve van de streekplanherziening verschenen, publicaties. Door bovenvermelde onderzoeken en publicaties werd een goed beeld verkregen van de Twentse avifauna. Doel van het rapport is het integreren van de beschreven onderzoeken tot een samenvattend overzicht primair ten behoeve van de zonering van het landelijke gebied bij de herziening van het streekplan Twente. Hierbij kwamen tevens vele ontwikkelingen in de Twentse avifauna aan het licht. Uit de onderzoeken is duidelijk geworden dat veel soorten broedvogelsoorten in het streekplangebied in aantal achteruit gaan door aantasting van het biotoop. De aantastingen per biotooptype verschillen sterk. Om verdere achteruitgang van indicatorsoorten tegen te gaan worden per biotoop aanbevelingen gedaan voor vochtige en natte biotopen, bos, cultuurland en heide.

Bijlage 1 geeft een interessant overzicht van de wijzigingen in de kwantitatieve status van de Twentse broedvogels in de periode 1965-1980.

G.J. Gerritsen: Twente, ornithologische ontwikkelingen afgeleid uit integratie van bestaande onderzoeken. Onderzoeksrapport van de Provinciale Planologische Dienst van Overijssel, Zwolle. Gestencild, 44 bladzijden, 3 bijlagen (1981).

Nieuws van gierzwaluwprojecten

Amstelveen

De heren H.C. Koningen, hoofdopzichter Plantsoenendienst te Amstelveen en D. Half, bestuurslid Woningstichting Patrimonium, kwamen vorig jaar op het idee, nestgelegenheid te creëren in de gevels van de te bouwen nieuwbouwwoningen in Oud-Patrimonium. Met medewerking van de gemeente Amstelveen (opdrachtgever) en het Bilthovens Bouwbedrijf De Jong b.v. (aannemer), die de gierzwaluwneststenen gratis ter beschikking stelde en tevens zorgde voor de plaatsing van de 56 neststenen in acht gevels van genoemde woningen, werd dit lofwaardig idee op 18 juni 1982 gerealiseerd.

Nadat door mevrouw T.H. Hamel-Hoppener, wethouder Huisvesting de eerste huissleutel werd uitgereikt aan het eerste gezin, werd door de heer J. de Jong, directeur van Bilthovens Bouwbedrijf De Jong b.v., namens de gemeente Amstelveen een officiële woonvergunning verleend aan een kolonie Gierzwaluwen. Tijdens de bouw is een neststeen enige dagen gekraakt door een Huismus. Allen veel succes er mee.

Apeldoorn

Ook in de gemeente Apeldoorn heeft men als proef een 50-tal gierzwaluwneststenen ge-

Op 18 juni 1982 reikte de wethouder Huisvesting van de gemeente Amstelveen de eerste huissleutel uit van de huizen waar gierzwaluwneststenen zijn aangebracht. Van links naar rechts de heer H.C. Koningen, Hoofdopzichter Plantsoenendienst van de gemeente Amstelveen, de heer D. Half, bestuurslid Woningstichting Patrimonium en namens 'Het Vogeljaar', de heer G. van Waversveld.

Foto: Joke Berensen.

Gierzwaluwneststenen bij nieuwbouw in Amstelveen.

Foto's: Joke Berensen.

Gratis stelde Bilthovens Bouwbedrijf De Jong 56 neststenen beschikbaar in de gemeente Amstelveen!

plaatst. De vogelwerkgroep Oost-Veluwe, met name de heer H. Keizer, heeft in de oude binnenstad enige batterijen van circa 6 stuks elk, op de randen van de vlakke daken gemonteerd. In de omgeving zijn Gierzwaluwen regelmatig aanwezig. Vogelwerkgroep Oost-Veluwe veel succes toegewenst.

Heerenveen

In de naaste toekomst zal worden begonnen met de uitbreiding van het raadhuis. In de gevels van die uitbreiding zullen gierzwaluwneststenen geplaatst worden, zo verzekerde ons de heer J. de Vries, opzichter Groenvoorzieningen in de gemeente Heerenveen.

Groningen

Aan ir. A. Daas, adjunct-directeur Stadsvernieuwing en Volkshuisvesting hebben wij technische inlichtingen verschaft omtrent het inmetelen en isoleren van gierzwaluwneststenen.

Schiedam

In de kademuren van enkele havens zijn in 1980 enige gierzwaluwneststenen geplaatst. Wij hopen op succes en wachten nadere berichten af.

Jaap Taapken & Gijs van Waversveld.